

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Enheten för regional planering och infrastruktur

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

niklas.lundin@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning

LI2026/01127

Datum

2026-10-07

Dnr

26RUN461

Sida

1(2)

Yttrande över remiss, Remiss av promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Region Västernorrlands anser att staten behöver öka sitt ekonomiska ansvar för de regionala flygplatserna, återta flygplatser - såsom Sundsvall-Timrå och Örnsköldsvik flygplatser som för ett antal år sedan var statliga - garantera flygtrafik till/från Stockholm Arlanda ifall kommersiella flyglinjer dras in, samt stå för kostnader relaterade till behov av utökad kapacitet i flyglinjer med allmän trafikplikt.

Detta för att skapa långsiktiga stabila förutsättningar och säkra tillgången av flygplatser och flyglinjer för näringslivet, totalförsvaret och samhällsviktig luftfart över hela landet. Utifrån samhällsskydd och beredskap ställs nya och ökade krav på infrastruktur och transporter. Flygplatserna har en avgörande roll för landets förmåga, vilket borde ha en stark påverkan på statens vilja att hålla ihop flygplatsinfrastrukturen och säkerställa flygtrafiken.

Det krävs en mer hållbar ansvarsfördelning mellan stat och kommun. I dag bär länets kommuner stora kostnader för att hålla flygplatserna i drift trots att de fyller viktiga funktioner för hela landet. Utredningens förslag är inte ett steg i rätt riktning, utan innebär tvärtom att kostnader övervältras på kommuner och regioner.

I stället är det staten som måste stå för kostnader relaterade till ökade behov i befintliga flyglinjer med allmän trafikplikt, såsom Kramfors-Arlanda.

Örnsköldsvik och Sundsvall-Timrå flygplatser är utpekade riksintressen och därmed av nationell betydelse. Dessa flygplatser har en stor betydelse för exportindustrin, den växande försvarsindustrin, det samhällsviktiga flyget och för totalförsvaret, vilket sammantaget motiverar ett statligt ägande av flygplatserna.

Staten måste även lämna garantier för en upprätthållen flygtrafik genom att peka ut flyglinjerna Örnsköldsvik-Arlanda och Sundsvall-Timrå-Arlanda som samhällsviktiga, och möjliggöra för Trafikverket att snabbt kunna besluta om att ingå avtal med flygföretag ifall kommersiell flygtrafik läggs ner.

Ett statligt ägande av flygplatserna och utpekade av länets flyglinjer till Stockholm-Arlanda som samhällsviktiga skulle säkra nödvändig flygtrafik och trygga flygplatsernas framtida funktion för tillgänglighet, beredskap och totalförsvar.

Region Västernorrland motsätter sig utredningens förslag om att kommuner och regioner ska finansiera flyglinjer med allmän trafikplikt. Vi ser uppenbara risker att kostnader övervältras från staten till kommuner och regioner. Vi vill trots detta, även lämna följande synpunkter på själva förordningsförslagen:

- Det saknas tydlighet kring hur en medfinansiering av utökade krav, exempelvis fler flygstolar, från kommuner och/eller regioner ska gå till för statligt upphandlade flyglinjer som är samslingade och berör fler än en kommun eller region.
- Ett tidsspann på fyra veckor för en kommun eller region att sätta sig in i Trafikverkets förslag och därefter motivera och politiskt förankra en medfinansiering av utökade krav, är alltför kort, inte minst med tanke på att denna process sker endast vart fjärde år, i samband med Trafikverkets beslut om allmän trafikplikt. Detta tidsspann bör vara tre månader.
- Trafikverkets beslut att avslå förslag om medfinansiering av utökade krav i den allmänna trafikplikten för befintliga flyglinjer, ska kunna överklagas på samma sätt som föreslås gälla för Trafikverkets beslut att avslå förslag om allmän trafikplikt av nya flyglinjer.
- Region Västernorrland är inte regional kollektivtrafikmyndighet i Västernorrland, utan har tillsammans med länets sju kommuner överlåtit uppdraget att upphandla kollektivtrafiken till ett gemensamt kommunalförbund (regional process pågår om eventuellt förändrat regionalt huvudmannaskap), vilket kan försvåra en upphandling av flygtrafik jämfört med för andra regioner i landet där regionen tillika är regional kollektivtrafikmyndighet.

REGION VÄSTERNORRLAND

Jonny Lundin
Ordförande regionala utvecklingsnämnden